

M. T. R. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.
Ser.

1567

Title: *Vastakamundi*

1567

In Complete

C			
	Vrat Karmundi		Title
			Author
			Editor
Slc			Year, Vols.
			Publisher
1567		Pages- 85 689	Remarks

अथ पार्थिवलिङ्गोच्चापनं । लैगैरुद्रयामले भविष्ये रौवागमेव उक्तं । तत्र विधिः सहस्रं वाथलक्षं वा कोटिं वाथ विधानतः । लिङ्गानां पूजयित्वाथ सर्वान्का
 मानवाप्नुयात् । मृदुलिङ्गं पार्थिवं मृदुलं भुक्तिमुक्तिकरं परं त्रिसंध्यं योर्वेदं लिङ्गं कृत्वा बिल्वेन पार्थिव एकादशशतं वापि सर्वाभीष्टमवाप्नुयात् । शुद्ध प्रदेश
 संभूतां मृदं आहृत्य यत्नतः । शुद्धेन वारिणाभ्युक्ष्य संपाद्य तु तत्पुनः लिङ्गानां संख्यया कुर्यात्पृथक्पिंडान्यथाक्रमं पलद्वयान्तकं तन्व्यं न्यूनां लिङ्गं सदै
 वहि । अखंडं चतुरं लिङ्गं द्विखंडं स्थावरं स्मृतं लिङ्गमादौ विधायाथ पीठिकारवये तत्रः पङ्कजं च फलाकारं लिङ्गं कुर्यान्ननोरमं । वर्तुळं चतुरस्रं वा समं पीठ
 द्वयं सुभं दर्शनादेव लिङ्गस्य देवगंधर्वदानवाः तत्क्षणं पूजयंत्याचुरवितं नैव संशयः । साक्षतं स्थापयेत्स्मां निर्माणक्षण एव तत् । पूजास्थानं स्कांदे पाषा
 णदारुजे देशे दर्भांतरितसुस्थले पुष्पप्रकिरसंकीर्णे पाणौ वा वेदिकाभुवि सविल्वताम्रपात्रे वा स्थापयेत्पार्थिवं । मृदुलिङ्गं हस्त एवाक्षुसंक्षालितक
 रोथवा पंचाष्टशोडशप्रोक्ताः द्वात्रिंशदुपचारकाः यस्तु पूजयते भक्त्या लिङ्गं त्रिभुवनेश्वरं सस्वर्गराज्यमोक्षाणां क्षिप्रं भवति भाजनं आदौ कृत्वा गणेशं च
 लिङ्गं कुर्यात्ततः परं पश्चाच्छक्तिततः स्कंदं ततो लिङ्गान्यथाविधि हरो महेश्वरः भृगुः शूलपाणिः पिनाकधृक् शिवः पशुपतिश्चैव महादेव इति क्रमात् ।
 मृदानयनसंघट्टप्रतिष्ठाद्वानमेव स्नपनं पूजनं चैव क्षमस्त्वेति विसर्जनं ॥ अथ कामना परत्वेन एकादशप्रकारः ॥ तदुक्तं पार्थिवं विंतामणौ क्रूण
 मोवनकामश्च एकशतदिनपर्यंतं प्रत्यहं एकलिङ्गं कृत्वा बृहतीपुष्पं घृतनैवेद्यं । भद्रणां अस्मिं निति क्रूणं अष्टोत्तरशतं जपेत् क्रूणान्मुक्तो भवति ।
 पुत्रकामस्तु । द्विशतपर्यंतं प्रत्यहं लिङ्गद्वयं पंचामृताभिषेकः मल्लिकापुष्पं गुडोदननैवेद्यं कांडात्कांडात्सरोहंतीति अष्टोत्तरशतं जपः याशतेन प्र
 तनोषि इत्यनेन अष्टोत्तरशतं दूर्वापणं पुत्रो भवति । कन्याकामस्तु । त्रिंशदिनं प्रत्यहं लिङ्गत्रयं करवीरपुष्पं शर्करानैवेद्यं पावीरवीकन्येति मंत्रं अष्टोत्तर

शि

शतं जपेत् याशतेनेति अष्टोत्तरशतं पूर्वापणं कन्याभवति ॥ इत्येकामस्तु वतुः शतदिनपर्यंतं प्रत्यहं वत्सालिङ्गानि कृत्वा किं शुक्रपुष्पं कदलीफलनैवेद्यं । श्रीसूक्तं दशवारं प्रत्यहं पठेत् । इत्यागमो भवति ॥ विवाहकामः । प्रत्यहं पंचलिङ्गानि पंचशतदिनपर्यंतं कृत्वा पंचपुष्पं पायसं नैवेद्यं । गौरीर्ममायेत्युच्यते । अष्टोत्तरशतं जपेत् ॥ कलहनिवृत्तिकामः त्रिंशद्दिनपर्यंतं प्रत्यहं षट्लिङ्गानि बकुलपुष्पं मधुनैवेद्यं मुंशामित्वेति सूक्तं दशधा जपेत् । तीर्थयात्राकामः । पंचाशतदिनपर्यंतं प्रत्यहं सप्तलिङ्गानि शतपत्रपुष्पं दध्योदनं नैवेद्यं रुद्रैकादशनीजपः । विद्याकामः त्रिंशद्दिनपर्यंतं प्रत्यहं अष्टो लिङ्गानि बिल्वपत्रं लड्डुकनैवेद्यं । यच्छंदसामृषभो विश्वरूप इत्युवाकं दशधा जपेत् । अपमृत्युहरणकामः ॥ एकशतदिनपर्यंतं प्रत्यहं नवलिङ्गानि धतूरपुष्पं दध्योदनं नैवेद्यं । अंबकमिति मंत्रं आद्यंतं प्रणवं अष्टोत्तरसहस्रं जपेत् ॥ दूरगतसुहृदागमकामः वर्षमेकं प्रत्यहं दशलिङ्गानि कांचनपुष्पं अपूपनैवेद्यं । योरुद्रो अग्नाति अष्टोत्तरशतं जपेत् । सर्वदरिद्रनिवृत्तिकामः षण्मासं प्रत्यहं एकादशलिङ्गानि रक्ता कुंद्रोणपुष्पं सर्वान्ननैवेद्यं गोघृताक्तं । नमो हिरण्यबाहव इति मंत्रं अष्टोत्तरशतं जपेत् । इत्येकादशप्रकारः कारागृहमोचने विशेषः । कारागृहमोक्षकामः एकविंशतिदिनपर्यंतं एकोत्तरवारं दध्यालिङ्गानि कृत्वा द्वाविंशतिदिनमारभ्य पुनः एकैकद्रुमेन लिङ्गानि कृत्वा यावत् लिङ्गानि भवन्ति तावत्प्रत्यहं रुद्रैकादशिन्याभिषेकः पालाशपुष्पं दधिमधुघृतमिश्रान्ननैवेद्यं अष्टसहस्रं त्वरितरुद्रं जपेत् निगडान्मुक्तौ भवति ॥ लिङ्गसंख्यया फलभेदमाह । एकं पापहरं लिङ्गं द्वि लिङ्गं श्रीकरं त्रि लिङ्गं सर्वकामदं । विद्याकामे सहस्रं । स्त्रीकामे पंचशतं । पुत्रकामं पंचदशाशुतानि । कन्याकामे अशुतत्रयं । भूकामे सहस्रं । रूपकामे त्रिसहस्रं । राज्यकामे लक्षं । मारणे सप्तसहस्रं । उच्चाटने पंचसहस्रं । स्तम्भने त्रिसहस्रं । जारणे द्विसहस्रं । कारागृहमोचनं अशुतं । निगडमोचने सार्द्धं अशुतं । डा किन्यादिभये पं

शिव

चशतं । राजभये अशुतं । दारिद्र्यमोचने पंचसहस्रं । सर्वकामे सप्ताशुतानि । मोक्षकामे लक्षं । परमसायुज्यकामे कोटिः । सौवर्णं लिङ्गं सौभाग्यकरं । राजतं यशस्करं । ताम्रमयं पुष्टिकरं । पित्तलमयं पुष्टिकरं । कांस्यमयं कीर्तिकरं । लोहमयं शत्रुमारणकरं । सीसमये आशुकरं । पाषाणमयं पुण्यकरं । काश्मीरं श्रीकरं । मारकतं शांतिप्रदं । स्फाटिकं बडुस्वामित्वकरं । इंद्रनीलमयं पोषणकरं । मुक्तामयं श्रेयस्करं । पारदं सर्वसिद्धिकरं । चंदनजं ज्वरनाशकरं । गोमयजं सर्वरोगहरं । भस्मोद्भवं मोक्षकरं । हरिद्रं प्रीतिवर्धनं । नवनीतजं कीर्तिकरं । दधिजं लक्ष्मीकरं । दुग्धजं सुखकरं । शर्करोत्थं मैत्रीकरं । लवणोत्थं सर्वलोकवशकरं । कृष्णतिळोद्भवं शिवलोकप्रदं । उक्तेष्वेतेषु लिङ्गेषु पार्थिवं क्षिप्रसिद्धिदं । कृते मणिमयं लिङ्गं जेतायां हेमसंभवं द्वापारे पार्थिवं श्रेष्ठपार्थिवं तु कौशुगे ॥ इति ॥ अथारंभकालः । शैवागमे । कार्तिके मार्गशीर्षे वा माघे वैशाखे संज्ञिते । आवणे व कुले पक्षे व्रतस्यावरणं भवेत् । स्थलविशेषमाह पुष्पारण्येन दीर्घतरि पर्वताग्रे शिवालये । श्रीदक्षाश्चतुलसीधारी छायायुते वने । गोष्ठगृहे वा देवाग्निसूर्यगोविप्रसंनिधौ । शिवपूजाविधातव्या पूर्वं पूर्वमहाफलं । समापनकालः । कार्तिकादि शुभे मासे लिङ्गानां समापनं । वतुर्दशीदर्शयुता अष्टमीयुता समाप्तिस्तत्र कर्तव्या । गुरौ युक्ते पुनर्वसौ । अन्येष्वपि वकालेषु शुभेषु समापनं । अथोद्यापनं ॥ तिथ्यादिसंकीर्त्यं अमुककामनामुद्दिश्य कृतानां पार्थिवं लिङ्गानां संपूर्णफलावाप्तये तु दद्यात्पनं करिष्येति संकल्प्य पुण्याहवाचनादि विधाय वृत्ताचार्यः सर्षपादीनां भूतान्युत्सार्ग्यं द्वापरे पूजां कुर्यात् । वतुर्दशोपशोभितं मंडपस्थेशानभागे स्थित्वा सदा शिवमंडपायनमः प्राग्द्वारेण पार्श्वयोः नदिनेनमः महाकालाय । विष्णवे । मायाशक्त्यै । द्वारत्रये । नास्त्यपुरुषाय । दक्षिणद्वारपार्श्वयोः । गणेशाय । वृषभाय । विष्णवे । दिव्यवतु । पार्श्वमद्वारपार्श्वयोः भृंगिने । स्कंदाय । शक्त्यादि पूर्ववत् । उत्तरद्वारपार्श्वयोः रटिने । वंशेश्वराय । श

क्यादिपूर्ववत् । ततः पश्चिमद्वारेण प्रविश्य वेदिपश्चिमतः उपविश्य लिंगतो भद्रे ब्रह्मादिदेवतास्थापनपूर्वकं कलशं प्रतिष्ठाप्य तदुपरि देवं स्थापयेत् । तत्रादौ न्यासं कुर्यात् । ललाटे । शिवा । कंठे । रुद्राय । नाभौ । ईशानाय । जान्वे । शंकराय । पादयोः सदा शिवाय । ततः अश्वत्थं नृजं मित्यनुवाकेन पयोधारया लिंगस्य अग्न्युत्तराणं कुर्यात् । लिंगप्रमाणं तु प्रत्यहं यावन्मानं मृच्छिगं क्रियते तावन्मानं तदर्थं तदर्थं वा सौवर्णं राजतं वा कुर्यात् । ततः प्राणप्रतिष्ठां कृत्वा पंचामृताभिषेकं कृत्वा ततः कलशेन नमः शंभवे नमः शंभवे नमः शंकराय नमः शंकराय वेति मंत्रेण पंचाक्षरेण वा लिंगं संस्थाप्य तद्दामनागैर्गौरीर्मिमायेति ॐ नमो भगवत्यै उमादेव्यै शिवप्रियायै नमः इत्यागममंत्रेण वा हैमी गौरीं प्रतिष्ठाप्य दक्षिणभागे तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुंडाय धीमहि तन्नो रंतिः प्रचोदयात् इति हैमं गणेशं । तदक्षिणे । तत्पुरुषाय विद्महे महासेनाय धीमहि तन्नो षण्मुखः प्रचोदयात् इति हैमं स्कंदं तत्पुरतः राजतं वृषभं रूपं मेति मंत्रेण संस्थाप्य परितः लोकेशान् प्रतिष्ठाप्य पूजयेत् । ध्यानं । मंगलाय तनं देवं भवं कांतं मनोरमं ध्यायेत् कल्पतरो मूले समासीनं महोमया सहस्राणिसहस्रशक्तिध्यात्वा ॐ नमो भगवते रुद्राय इति लिंगोपरि अक्षतान् लिपेत् । नमस्तारायैत्यासनं नमः शंभवे इति पाद्यं नमः शंकरायैत्यर्घ्यं नमः शिवायैत्याचमनं । नमस्तीर्थायैति रुद्रसूक्तैश्च स्नानं भवं शर्वं रुद्रं पशुपतिं उग्रं महान्तं भीमं ईशानं देवं तर्पयामि । मानः स्तोकेति वस्त्रं नमो हिरण्यबाहव इति उपवीतं नमो वृद्धायैति भूषणं नमश्च भ्य इति गंधं नमः सोमायैत्यक्षताः नमः पार्यायवेति पुष्पं नमः कपर्दिने वेति धूपं नमः आशवे वेति दीपं नमो बभ्रु शंभवेति नैवेद्यं नमः पण्ययवेति तांबूलं नमो दुंदुभ्याय वेति दक्षिणां नमः हरिण्याय वेति आर्त्तिकं ततो लिंगोपरि नमः शर्वाय नमः पशुपतये वेत्याचम्य नमो वृहते च वषट्पसेवेत्यंतं पुष्पांजलिः एष ते रुद्र इति प्रदक्षिणा नमो रुद्रेभ्य इति नमस्कारः ततः स्तोत्रं पठेत् नमः ॐ कारतूपाय नमो

क्षरवपुर्धृते नमो नादात्मने उभयं नमो बिंदुकलात्मने अलिंगलिंगरूपाय तूपातीताय ते नमः त्वं माता सर्वलोकानां त्वमेव जगतः पिता त्वं भ्राता त्वं सहस्रमित्रं त्वं पिता त्वं पितामहः नमस्ते भगवन् रुद्रभास्करामित तेजसे नमो भवाय देवाय उमयामित तेजसे भौमाय व्योमरूपाय शब्दरूपाय ते नमः महादेवाय सोमाय अमृताय नमो नमः उग्राय यजमानाय नमस्ते कर्मयोगिने इति स्तुत्वा क्षमापयेत् अंगहीनं क्रियाहीनं विधिहीनं महेश्वर पूजितो सिमया देवतस्त्वमस्वजगत्पते इति क्षमाप्य पुराणपठनादिनारात्रिं निनयेत् रात्रौ प्रारंभः तद्दिने उपोषणं प्रातः अग्निं प्रतिष्ठाप्य अन्वाह्यात् अन्नप्रधानं सोमं शिवं कृतलिंगदशांशेन शतांशेन वा पायसमधुशर्कराज्यतिलाक्षतबिल्वपत्रशतपत्रद्रव्याष्टकेन केवलपायसेन वा नमः शंभवे वेति मंत्रेण पंचाक्षरेण वायस्ये तथा गौरीगणेशं षण्मुखं च उक्तद्रव्यैः प्रतिद्रव्यं दशदशाङ्गुलिभिः वृषभं लोकेशान् ब्रह्मादिदेवताश्च दशदशतिलाङ्गुलिभिः द्वारदेवताश्च एकैकया ज्याङ्गुल्यायस्ये शेषेणास्विष्टकृतमित्यादि होमं समाप्य पूर्णाङ्गुल्यादिर्ब्रह्मशेषं समापयेत् । ततः होमदशांशेन तर्पणं तद्दशांशेन मार्जनं कृत्वा विशेषाकारेण पीठस्थं शिवं संपूज्य आवाययि संपूज्य पीठं दद्यात् तत्र मंत्रः पीठं गृहाण भूदेव शिवरात्र्यादिसंयुतं वांछितार्थं प्रयच्छामि देहि मे व्रतजं फलमिति ततः व्रतपूर्तये गां नदत्ता मार्जनदशांशतः यथाशक्ति वासदंत्तेन ब्राह्मणास्तं तर्प्य व्रतपूर्णतां वा वयित्वा आशिषो गृहीत्वा इष्टजनेः सह भुंजीत अन्नत्रैवर्णिकानामेव अधिकारः स्त्रीश्च द्वाण्डं च पूजैवोद्यापनसिद्धिरिति लिंगात् ॥ इति शैवागमोक्तपार्थिवलिंगोद्यापनं ॥ अथ पार्थिवगणेशोद्यापनं रुद्रयामले महादेव उवाच यथा पार्थिवलिंगं तु सर्वसिद्धिविधायकं तथा विघ्नेश्वरं देवं पार्थिवं सर्वकामदं निर्विघ्नं जायते कार्यं सर्वसिद्धिपुमान् भवेत् । षट्कर्माणि तथा वक्ष्ये शृणु धैर्यमना भव रक्तोपचारैः सिद्धै रक्तमाल्यांबरहस्ता जपापुष्पैः करवीरैः कुसुमैः क्षीरपायसैः संपूज्य वश्यतां एतियं यं चिंतयेत् तेनरः शुक्रमाल्यैः शुक्रवस्त्रैर्जदनेर्दधिभि

श्रितैः मालतीकुसुमैर्धूपैर्दशांगैः शांतिलब्धये कवितायाः पठित्वं जायते नात्र संशयः मोहने मधुभिः स्नाप्य मधुपाय समर्पयेत् । असितैः कुसुमैः पूज्योदमने
नासितायुक्तं समारोप्यार्चयेत् कुत्वा त्रैलोक्यं मोहयेत् क्षणात् स्तंभस्ये निशायायुक्तैः उपचारैः समर्पयेत् आदकी भक्तनेत्रे घोरं वेतुर्वाभिनेव कारयेत् निवारस
जं धूपं शक्नोत्कृतं द्रवेत् मारणे माहिषे वर्मण्यास्थायासितकंबलं धत्ते रैरर्चयेत् पुष्पैः सर्षपाक्षितमिश्रितैः नैवेद्यं गुडसंमिश्रमाहिषं क्षीरसंयुतं भक्तं शाल्यु
द्रवं दैवं लागमांससमन्वितं अभिषेकैः स्तुते लेन महागणपतये भवेत् धूपश्च मशानजतरोः पुष्पैः सद्यः समर्पयेत् एवं गणाधिपं कृत्वा पूजयेत् पार्थिवं नरः यं यं का
मं अभिधायन्तं तं सद्यः समाप्नुयात् इति पाद्ये विशेषः सहस्रं दशसाहस्रं लक्षकोटितथैव यः करोति गणेशानां पार्थिवानां नरोत्तमः स सर्वसिद्धिमाप्नोति नात्र
कार्या विचारणा काराग्रहमोचनकामः एकविंशतिदिनपर्यंतं एकोत्तरवारं ध्याय पार्थिवगणेशान् कृत्वा वक्ष्यमाणप्रकारेण संपूज्य पुनः द्वाविंशतिदिनमारभ्य
एकैकं द्वासेन प्रथमदिनपर्यंतं गणेशान् कृत्वा यावद्गणेशभवंति तावत्प्रत्यहं गणेशार्चय शिराभिषेकः मूलमंत्रस्यापि तावत्सहस्रजपः असीष्टसिद्धिर्भवति ॥
एकविंशतिपुण्याणि दाडिमीचजटागंसीबर्बरीनागवंपकः बृहतीचतथामात्रीभृंगराजस्तथैव मालतीकुसुमैश्चैव तुलसीमाधवीतथा कारवीरंदमनकं क
मलंकुमुदंतथा अतसीचतथा कुंदं दूर्वाश्चेतां शमीतथा पारिजातं जपापुष्पं बंधूकं चैकविंशतिः पुण्याभावे पत्रं ग्राह्यं अपूपं शर्करामिश्रं नैवेद्यं कदलीफलं ।
नारिकेलं सिंदूरं दूर्वाः गुग्गुलुधूपः इदं प्रत्यहं साधारणं अथ सर्वसाधारणपूजायुते अभीष्टसिद्ध्यर्थं पार्थिवगणेशपूजां करिष्ये अथ मूलजातुलसी
मूलजां वा शुद्धस्थजलां वा मृदं आनीय एष्वित्याधुतेति धरां प्रार्थयित्वा ॐ गंगणेशाय नमः मृदाहरणं ॐ गंगणपतये नमः ॐ गृहे रं वायं संधत्नं ।
ॐ गंधरणीधराय ॐ गौक्षिप्रप्रसादनाय ॐ वतुर्भुजां एकदंतो संदरो कूर्ति कृत्वा ॐ गः सर्वसिद्धिप्रदायकाय ॐ मस्तकोपरिरक्ताक्षतान्द्राहृदि स्थंदेवं मानसे

शिव

स्वारैः संपूज्य नासारं ध्रेण अंजलिस्थसाक्षतपुष्पैः संयोज्य देवमस्तके अक्षतपुष्पादिनिधाय प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् ततः स्ववामभागे कलशं संपूज्य देवं ध्यायेत् तत्रादौ
स्वशरीरे देवेन न्यासं कुर्यात् ॐ गंगी गंगे गौंगः षडंगं कृत्वा मूलमंत्रेण षडंगं कुर्यात् तद्यथा अस्मिन् गणपतिमंत्रस्य गणकः ऋषिः निवृत्तगायत्री छंदः गण
पतिर्देवता गंभीजं ॐ शक्तिः स्वः किलकं न्यासादौ विनियोगः ॐ नमो हेरंबमहामोदितममसंकष्टां निवारय निवारय स्वाहा एवं षडंगं न्यासं कृत्वा ध्यायेत्
रक्तोरक्तंगरागां शुक्लकुसुमयुतस्तंदिलश्चंद्रमौलिर्नेत्रैर्पुष्पैः शिर्षमनकरवरणो बीजपूरांतनासः हस्ताग्रां कुम्भपाशां कृशरदवरदो नागवक्राहिभूषो
देवः पद्मासनो नो भवतु स्फुरन्तो मृत्युते विघ्नराजः इति ध्यात्वा मूलमंत्रेण नाममंत्रेण पूजयेत् ॐ गणं जयाय नमः आवाहनं गणपतये आसनं हेरं वायं
पाद्यं धरणीधराय अर्घ्यं महागणपतये मधुपर्कं यक्षेश्वराय आचमनीयं क्षिप्रप्रसादनाय मलापकर्षणस्नानं अमोघसिद्धये पंचामृतं अमृता
यः शुद्धोदकं रुद्रेण गाणपत्येन सूक्तेन अथर्वशिरसा वा महाभिषेकः मंत्राय वस्त्रं विंतामणये उपवीतं निधये गंधं सुमंगलाय रक्ताक्षतान् बी
जाय पुष्पं आशापू र्काय सगंधद्रव्यं वरदाय दीपं शिवाय महानैवेद्यं काश्यपाय तांबूलं नंदनाय दक्षिणां वा वासिष्ठाय फलं दौं दिविनायका
नीराजनदीपं सर्वसंकष्टनाशनाय मंत्रपुष्पं कुमारगुरवे प्रदक्षिणां अघनाशिने नमस्कारः एवं चतुर्विंशलुपचारान् समर्थं ततः गणं जयादारभ्य दौं दि
विनायकांत एकविंशतिनामभिः एकविंशतिश्वेतदूर्वां कुरान् अभावे अन्यान्त्समर्थं मूलमंत्रं अष्टोत्तरशतं जप्त्वा विशेषार्घ्यं दत्वा क्षमापयेत् अंगही
नं क्रियाहीनं विधिहीनं गणेश्वर पूजितो सिमया देवतक्षमस्वजगत्पते इति शेषागमोक्तपूजाविधिः एवं प्रकारेण सहस्रं अष्टुतं लक्षं कोटिं वा पार्थिवा
वगणेशान् कृत्वा अंतर्माघादि शुभकाले उद्यापनं कुर्यात् तद्यथा तिथ्यादिसंकीर्त्यं अमुककामनया कृतानां पार्थिवगणेशानां संपूर्ण फलावाप्तये तउ

व्रतको.

८९

घापनं करिष्येति संकल्प्य दत्ताचार्यवतुर्हारी यशोभित मंडपांत वेदिकायां सर्वतोभद्रे ब्रह्मादिदेवतास्थापनपूर्वकं कलशं प्रतिष्ठाप्य तत्र देवं स्थापयेत् तत्रादौ पूर्वोक्तन्यासान् कृत्वा अशमन्तूर्जमित्यनुवाकेन पयोधारया प्रतिमाया अग्न्युत्तारणं कुर्यात् प्रतिमाप्रमाणं तु प्रत्यहं यावन्मानं मृद्गणेशं क्रियते तावन्मानेन तदर्धेन वा सौवर्णराजतं वा देवं कुर्यात् ततः प्राणप्रतिष्ठां तं कृत्वा मूलमंत्रेण गणानां लेखित्वा प्रतिष्ठाप्य आवरणानि पूजयेत् पूर्वादिक्रमेण वक्रतुंडाय एकदंष्ट्राय गजाननाय महीदराय विकटाय विघ्नराजाय धूम्रवर्णाय हेरंबाय ततः बाह्ये पूर्वादि ब्राह्म्ये माहेश्वर्ये कौमार्ये वैष्णव्ये वाराह्ये इंद्राय ऐरावत्यै वैनायक्यै ततः ओकेशान् आवाह्य पूर्वोक्तपूजाप्रकारेण पूजयेत् पुष्पोत्तरं अंगपूजा गणनाथाय पादौ गणेशाय जानुनी गणंजयाय उरुं गणक्रीडाय कटिं वक्रतुंडाय हृदयं लंबोदराय कंठं गजाननाय स्कंधौ हेरंबाय हस्तौ विकटाय आस्यं विघ्नराजाय नेत्रे धूम्रवर्णाय शिरः पूजं सर्वसिद्धिप्रदायकाय सर्वांगपूजया एवं संपूज्य स्तोत्रैस्तत्त्वापुराणपठनादिनारात्रिं निनयेत् प्रातः अग्निं प्रतिष्ठाप्य अन्वाहध्यात् प्रधानदेवं महागणपतिं पायसतिलज्यमोदकरक्ताक्षतपंचस्वाद्यशमीं पूर्वाद्रव्याष्टकेन तिलपायसेन वा कृतगणेशदशांशेन वा यस्य आवरणदेवताः मंडलदेवताश्च दशांशतिलकुटिभिर्यक्ष्ये एवं होमं संपाद्य देवं संपूजयेत् होममंत्रास्त आत्मन ईदृ इति गणानां लेखितमूलमंत्रोवा ततः होमदशांशे न तर्पणं तदशांशेन मार्जनं कृत्वा ततः आचार्यं संपूज्य पीठं निवेद्य गांवदत्त्वा एकविंशति ब्राह्मणान् संपूज्य पक्वान् पूरितकलशं वस्त्रयुग्मसहितं दक्षिणां तेभ्यः प्रत्येकं पूर्वोक्तपुष्पांजलिस्थ एकविंशतिनामभिः दत्त्वा मार्जनदशांशतः ब्राह्मणभोजनसंकल्पं कृत्वा भूयसीं दत्त्वा स दंनेन द्विजान् संतथ्य व्रतपूर्णतां वा वयित्वा शिषोऽहोत्वा इष्टजनैः सह भुंजीत अयं उद्यापनप्रकारः रुद्रयामलोक्तं इति पार्थिवं गणेशोद्यापनं समाप्तं ॥

शिव
८९